

[Patursson.]

til denne Sag og min Stilling til en foregaaende Sag. Den omtalte Sprogbestemmelse blev vedtaget i Lagtinget med 11 Stemmer, jeg kan godt sige mod 10 — jeg husker ikke Tallet nøje, men det laa deromkring. Den blev altsaa vedtaget med kun en Stemmes Overvægt. Jeg maa gaa ud fra, at alle ærede Medlemmer i denne Sal vil indrømme — som jeg sagde før, er vi jo i Grundtvigs Fædreland —, at Modersmaalet skal have Førsteret. Der maa have været andre Grunde for disse 11 til at indtage den Stilling, de har indtaget. Jeg skal ikke trække Fortiden frem, men blot minde om, at da Lagtinget i 1918 med 12 Stemmer mod 5 vedtog, at Undervisningssproget paa Færøerne skulde være Færøsk, kunde vi ikke faa Myndighedernes Tilslutning dertil — Sagen kom ikke til Rigsdagen, den hørte under Ministeriet. Det blev vedtaget Gang paa Gang i Lagtinget, vistnok 7 Gange, at Undervisningssproget paa Færøerne skulde være Færingernes Talesprog, Færøsk, men man nægtede at gennemføre Forslaget. Dette med Jordehvalrettighederne er en ganske anden Sag, for her er der ingen Meningsforskel paa Færøerne. Her er vi alle sammen enige, Socialdemokrater, Selvstyrefolk og Sambandsfolk baade i Lagtinget og ude i Befolkningen. Jeg synes dog, det gør en meget stor Forskel. Og det er ikke alene et Principsspørgsmaal, det er ogsaa, som jeg sagde, et Retsspørgsmaal.

Rytter: Maa jeg først have Lov til at takke Ministeren for hans utvetydige Udtalelser angaaende Rigsdagens Stilling over for Lagtinget. Jeg forstod dem saaledes, at selvfølgelig vil Rigsdagen tage ethvert Hensyn til de Indstillinger, der kommer fra Lagtinget, men at Rigsdagen maa forbeholde sig paa visse Punkter, hvor vi mener, det har enten praktisk Betydning eller Sagen har mere end færøsk Interesse, at tage Afstand derfra.

Dernæst vil jeg gerne, da de Oplysninger, det ærede Medlem for 7de Kreds gav, maaske kan misforstaas, naar de staa isoleret, navnlig Udtalelsen om, at vi henede befinder os i Grundtvigs Fædreland, gøre opmærksom paa, at Agitationen paa Færøerne paa et vist Tidspunkt, som jeg er nøje kendt med, gik ud paa, at Amtmanden undertrykte det færøske Sprog, idet man ikke maatte have Lov til i Kirken at benytte det, som man vilde. Der foretoges i Thorshavn en Folkeafstemning om Spørgsmaalet, og Resultatet deraf blev — det ærede Medlem vil formentlig huske Tallene

aldeles præcis —, at ca. 60—70 stemte for Færøsk, medens mellem 400 og 500 stemte for Dansk. Forholdet er nemlig det, at man deroppe i stor Udstrækning sætter Pris paa dansk Kirkegang.

Vedrørende den anden Sag, som det ærede Medlem omtalte, nemlig at man i mange Aar satte sig imod, at Færøsk skulde være Undervisningssprog i Skolerne, vil jeg give den rent faktiske Oplysning, at den Ordning, man ønskede deroppe, blev gennemført det første Aar, jeg var paa Færøerne. Grunden til, at den ikke var gennemført før, var den, at de færøske Lærere ikke kunde undervise paa Færøsk, da de ikke havde faaet Undervisning deri og der ikke forelaa Lærebøger. Det ærede Medlem ved jo selv, hvor vanskeligt det færøske Sprog er. Jeg mindes en Henvendelse fra 8 ansete Færingers Provsten i Spidsen, hvori det endog hed, at den nuværende Landstingsmand paa Færøerne ikke kunde det færøske Sprog.

Ministeren for Søfart og Fiskeri (Hauge): Jeg tror, jeg kan forsikre det ærede Medlem for 7de Kreds (Patursson) om, at der ikke i Danmark findes nogen, som vil tilsidesætte eller undertrykke det færøske Sprog. Det var ganske uforødent at minde os, Regeringen og Rigsdagen, om, at vi befinder os i Grundtvigs Fædreland, i hvert Fald i Relation til dette Spørgsmaal. Men vi maa paa den anden Side ikke glemme, at vi har et dansk Sprog, som er det danske Riges Sprog, og at Færøerne er en Del af det danske Rige. Nu er Forholdet det, at man, saa vidt jeg kan forstaa, efter det Lovforslag om Rettens Pleje, der lige har været til Behandling, giver det færøske Sprog den Stilling, som det med Rette har Krav paa, saa at ingen, der taler det færøske Sprog og ikke forstaaer Dansk, kan komme i nogen Art af Vanskeligheder ved Udøvelsen af Retsplejen. At Sagen ikke har været saa presserende eller haft den store Betydning og været det store Stridsspørgsmaal under Behandlingen paa Færøerne, som det ærede Medlem her vil gøre det til, synes mig imidlertid at fremgaa til fulde af den Kendsgerning, der blev dokumenteret ved Justitsministerens Meddelelse om Afstemningen over hele Lovforslaget, nemlig at der var 16 Medlemmer, som havde stemt for det, medens nogle faa havde undladt at stemme. Det ærede Medlem siger saa, at „disse 11“, der havde den anden Mening end det ærede Medlem for 7de Kreds med Hensyn til det enkelte specielle Punkt, maaske har haft en anden